

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003727

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білик Юлія Сергіївна

2. Yuliia Bilyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-9150-6130

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 10-09-2026

Спеціальність за освітою: 7.050104 Фінанси

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16350

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73.15.05

Тема дисертації:

1. Зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад
2. Strengthening the Financial Potential of Territorial Communities

Реферат/анотація:

1. Об'єктом дослідження є фінансовий потенціал територіальних громад. Предметом дослідження є теоретико-методичні положення формування та зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. Метою дисертаційної роботи є розкриття теоретичних положень і удосконалення методичних засад формування та зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад в умовах децентралізації, інституційної трансформації публічних фінансів та інтеграції принципів сталого розвитку. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретичних положень, вдосконаленні науково-методичних підходів і наданні практичних рекомендацій щодо формування і зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. Основні наукові досягнення здобувачки полягають у наступному: удосконалено: – визначення поняття «фінансовий потенціал територіальної громади», що розглядається як динамічна, адаптивна та багаторівнева здатність економічної системи громади формувати, розподіляти,

трансформувати та ефективно використовувати власні, залучені й потенційно доступні фінансові ресурси з урахуванням управлінської, інституційної та стратегічної спроможності місцевої влади, а також впливу екзогенних та ендегенних чинників з метою забезпечення фінансової стійкості, інвестиційної привабливості, автономного функціонування та сталого соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці, що дозволяє на основі виділення ресурсного, інституційного, інвестиційного і управлінського компонентів формувати цілісну систему зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад; – методичний підхід до діагностики фінансового потенціалу територіальних громад, який базується на оцінці рівня фінансової спроможності, що визначається інтегральним показником та включає взаємопов'язані індикатори, згруповані у п'ять блоків (дохідна спроможність, трансфертна залежність, видаткова ефективність, територіальна віддача, перспективна можливість), які характеризують дохідну базу, ресурсні можливості та ефективність використання фінансових ресурсів, що дозволяє виявляти приховані дисбаланси та визначати пріоритетні напрями зміцнення фінансового потенціалу для вироблення адаптивної фінансово-бюджетної політики підтримки сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць; – науково-практичний підхід до зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад, який базується на їх кластеризації за ключовими критеріями фінансового стану: фінансово стійкі (орієнтовані на інвестиційно-інноваційний розвиток, державно-приватне партнерство, муніципальні проекти); середнього рівня фінансової спроможності (спрямовані на активізацію підприємництва, розвиток майново-земельного потенціалу та інструментів ресурсозалучення); фінансово вразливі (зосереджені на бюджетній стабілізації, підтримці базових послуг і відновленні економічної активності), що надає можливість розробляти та реалізовувати диференційовані управлінські рішення. набули подальшого розвитку: – сценарний підхід до управління фінансовим потенціалом територіальних громад, який на основі врахування зміни безпекової ситуації, динаміки доходів та видатків місцевих бюджетів, рівня інвестиційної активності, обсягів міжбюджетної та зовнішньої фінансової підтримки передбачає формування альтернативних варіантів розвитку (оптимістичний, базовий та песимістичний) та науково-обґрунтованого вибору стабілізаційних, відновлювальних або інноваційно-інвестиційних стратегій зміцнення фінансового потенціалу, що сприяє посиленню ефективності та результативності управління фінансами територіальних громад; – методичний підхід до формування фінансового забезпечення розвитку територіальних громад, який базується на поєднанні внутрішнього потенціалу та зовнішньої підтримки, враховує застосування сучасного фінансового інструментарію залучення ресурсів для підвищення фінансової спроможності, інвестиційної активності та результативності діяльності територіальних громад, що сприяє розширенню їх фінансової автономії. Ключові слова: фінанси територіальних громад, фінансовий потенціал територіальної громад, фінансова спроможність, фінансова автономія, фінансова децентралізація, міжбюджетні трансферти, фінансова стійкість, фінансове забезпечення.

2. The object of the study is the financial potential of territorial communities. The subject of the study is the theoretical and methodological provisions for the formation and strengthening of the financial potential of territorial communities. The purpose of the dissertation is to reveal the theoretical provisions and improve the methodological foundations for the formation and strengthening of the financial potential of territorial communities under conditions of decentralization, institutional transformation of public finance, and integration of sustainable development principles. The main scientific achievements of the applicant are as follows. Improved: – the definition of the concept of “financial potential of a territorial community”, which is considered as the dynamic, adaptive, and multi-level capacity of the economic system of a community to form, distribute, transform, and effectively use its own, attracted, and potentially available financial resources, taking into account the managerial, institutional, and strategic capacity of local authorities, as well as the influence of exogenous factors, including state policy, interbudgetary relations, and macroeconomic conditions, and endogenous factors, including the structure of revenues and expenditures, financial autonomy, and managerial capacity, in order to ensure financial sustainability, investment attractiveness, autonomous functioning, and sustainable socio-economic development of an administrative-territorial unit. This makes it possible, on the basis of distinguishing resource, institutional, investment, and managerial components, to form an integrated system for strengthening

the financial potential of territorial communities; – a methodological approach to diagnosing the financial potential of territorial communities, which is based on assessing the level of financial capacity determined by an integral indicator and includes interrelated indicators grouped into five blocks: revenue capacity, transfer dependence, expenditure efficiency, territorial return, and prospective capability. These indicators characterize the revenue base, resource opportunities, and efficiency of financial resource use, which makes it possible to identify hidden imbalances and¹² determine priority areas for strengthening financial potential in order to develop an adaptive financial and budgetary policy to support the sustainable development of administrative territorial units; – a scientific and practical approach to strengthening the financial potential of territorial communities, which is based on their clustering according to key criteria of financial condition: financially stable communities, focused on investment and innovation development, public-private partnership, and municipal projects; communities with a medium level of financial capacity, focused on stimulating entrepreneurship, developing property and land potential, and applying resource attraction instruments; financially vulnerable communities, focused on budgetary stabilization, optimization of interbudgetary transfers, support for basic services, and restoration of economic activity. This approach makes it possible to develop and implement differentiated managerial decisions. Further developed: – a scenario-based approach to managing the financial potential of territorial communities, which, by taking into account changes in the security situation, the dynamics of revenues and expenditures of local budgets, the level of investment activity, and the volume of interbudgetary and external financial support, provides for the formation of alternative development scenarios, namely optimistic, baseline, and pessimistic scenarios, as well as the scientifically grounded selection of stabilization, recovery, or innovation and investment strategies for strengthening financial potential. This contributes to enhancing the efficiency and effectiveness of financial management in territorial communities; – a methodological approach to forming financial support for the development of territorial communities, which is based on combining internal potential and external support, takes into account the application of modern financial instruments for attracting resources to increase financial capacity, investment activity, and the performance of territorial communities, and contributes to expanding their financial autonomy. Keywords: territorial community finances, financial potential of a territorial community, financial capacity, financial autonomy, financial decentralization, interbudgetary transfers, financial sustainability, financial support.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Білик Ю. С., Мардус Н. Ю. Обґрунтування сутності поняття «фінансова стійкість місцевих бюджетів». Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2024. С. 51–59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-76-06>
- Мащенко О. В., Білик Ю. С. Формування доходів бюджетів територіальних громад Харківської області в умовах воєнного стану. Ефективна економіка. 2025. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.34>
- Мащенко О. В., Білик Ю. С. Видатки бюджетів територіальних громад як стимули соціально-економічного розвитку регіонів. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 13. С. 85–97. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.13.85>

- Машченко О. В., Білик Ю. С. Теоретичні засади формування фінансового потенціалу територіальних громад. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 9(291). С. 178–190. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-291-178-190>
- Машченко О. В., Білик Ю. С. Методичні підходи до оцінювання фінансового потенціалу територіальних громад. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17743361>
- Білик Ю.С. Порівняльний аналіз визначення поняття фінансова стійкість місцевого бюджету. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: матеріали VI всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 30–31 березня 2023 р.). Ч. 1. Полтава, 2023. С. 622–625.
URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/1239/zbirnykberezen2023ch1seksiya1_2341.pdf
- Білик Ю. С. Бюджет об'єднаної територіальної громади та його характерні ознаки. Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес аналітики : матеріали II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р.). Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 635–638. URL: <https://drive.google.com/file/d/1Z5D9I6LfAtajVXod80OCnuAFqpfhOP8R/view>
- Білик Ю. С., Мардус Н. Ю. Аналіз бюджету об'єднаних територіальних громад. Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: матеріали I всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 26–27 квітня 2023 р.). Полтава, 2023. С. 89–91. URL: https://drive.google.com/file/d/1JBqXqb_pUTTgLaOiN9WCoejlxptWwgN/view
- Bilyk Y. Ways to improve the sustainability of the financial support system of united territorial communities. Technical Scientific Conference of Undergraduate, Master, PhD students, Technical University of (Moldova, 5–7 April 2023). Moldova: UTM, 2023. Vol. III. P. 228–230. URL: <http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/24226/Conf-TehStiint-UTMStudMastDoct-2023-v3-p-228-230.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Bilyk Y. Problems of ensuring the financial sustainability of the budgets of the united territorial communities. An Innovative Model of Research Projects Aimed at the Integration of Ukraine into the European Scientific Space: international PhD Conference (Kharkiv, 27 April 2023). Kharkiv: NTU «KhPI», 2023. P. 10–13. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/77bccb0e-afa1-478e-bc4b-82bbfcd43c24/content>
- Машченко О. В., Білик Ю. С. Концептуальні підходи до управління фінансовим потенціалом територіальної громади. Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Орхус, Данія, 15 травня 2025 р.). Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2025. С. 44–46.
URL: https://drive.google.com/file/d/1RmisxyLf_H_ZJQVdNbS94Cn8B3WyyfBf/view
- Білик Ю. С. Бюджетна адаптація міських територіальних громад Харківської області в умовах війни: структурний аналіз видатків 2021–2023 років. Економіка, фінанси, облік та право в контексті сталого розвитку та управлінських трансформацій: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Стенфорд, США, 5 червня 2025 р.). Stanford, USA: Golden Quill Publishing, 2025. С. 61–63
URL: <https://drive.google.com/file/d/1jpMHVoFoYgaxF4hnxDeeDVmWYahb5p8T/view>
- Білик Ю. С., Машченко О. В. Фінансовий потенціал територіальних громад: ресурсні обмеження та інструменти стратегічного зміцнення. Science At The Frontier Of Civilizations: Challenges And Perspective: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Гельсінкі, Фінляндія, 27–29 грудня 2025 р.). Helsinki, Finland: naukainfo.com, 2026. С. 56–62. URL: <https://naukainfo.com/jurnaly/Conference86.pdf>
- Білик Ю. С., Машченко О. В. Краудфандинг як інструмент зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. Innovation and development in world science: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Цюрих, Швейцарія, 29–31 грудня 2025 р.). Zurich, Switzerland: MDPC Publishing, 2025. С. 468–473
URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/INNOVATION-AND-DEVELOPMENT-IN-WORLD-SCIENCE-29-31.12.25.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення фінансового потенціалу, фінансової спроможності, фінансової стійкості територіальних громад, удосконалення формування, розподілу й ефективного використання місцевих фінансових ресурсів.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U005065 0126U003551

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мащенко Ольга Вікторівна

2. Olha V. Mashchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2590-2513

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парубець Олена Миколаївна

2. Olena M. Parubets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5357-7581

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щур Роман Іванович

2. Roman I. Shchur

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9945-3939

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесніченко Анастасія Сергіївна

2. Anastasiia S. Koliesnichenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5007-9082

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарова Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Nazarova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5734-876X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Якименко-Терещенко Наталія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Якименко-Терещенко Наталія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Білик Юлія Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна